

 Norrvatten	Rev.nr 2, Gäller from 2007-02-28	Utgåva 3 Datum 061020	Sid 1 (1)
Avdelning: Görvålverkets laboratorium	Utfärdad av: M. Mahmood		Signatur: <i>Mh</i>
Bilaga G Anvisning för vattenprovtagning Kvalitetshandbok	Godkänd av: P. Aleljung		Signatur: <i>PA</i>

ANVISNING FÖR VATTENPROVTAGNING

2007-02-28

Provtagningsflaskor.

Provtagningsflaskor erhålles från Görvålverkets laboratorium eller miljö- och hälsoskyddskontoren. Tre flaskor ska användas vid varje provtagningsstillfälle.

Vid KLAGOMÅL på Görvålverkets vatten tas dubbla prov ett före och ett efter spolning !

Den ena flaskan, ½ l, är steriliserad. Korken är täckt med aluminiumfolie. Den är avsedd för mikrobiologiskt prov och innehåller natriumtiosulfat som avbryter klorerade vattens desinfektionseffekt.

Den andra flaskan, 1 l, är avsedd för kemiskt prov.

Den tredje flaskan, 60 ml (plast), är avsedd för analys av metaller.

Före provtagningen bör provtagaren ta kontakt med laboratoriet och meddela syftet med undersökningen, samt komma överens om sätt och tidpunkt för provets inlämnande.

Provtagningsföreskrifter.

Allmänt: Provtagningen ska ske på ett sådant sätt och under iakttagande av sådana försiktighetsmått att någon förorening ej kan komma till stånd. Detta är av särskild betydelse för det mikrobiologiska provet. Prov bör tas efter grundlig vattenomsättning. Detta gäller särskilt nyanlagda brunnar eller brunnar som stått oanvända en längre tid. Ett vattenprov ska alltid tas så att det är representativt för de förhållanden undersökningen avser.

1/2 l- flaskan för mikrobiologisk undersökning fylls till ca 4/5 för att den ska kunna skakas innan provsättningen, och den får inte sköljas ur eftersom den innehåller natriumtiosulfat.

1- litersflaskan för kemisk undersökning fylls helt och bör även sköljas med provvattnet före provtagningen.

60ml flaskan (plast) för metallanalys fylls till flaskhalsen.

Provtagning i brunn utan pump, i sjö, badbassäng m.m: Flaskan nedsänks snabbt 10-20 cm under ytan med mynningen emot eventuell ström. Tillse att vattnet inte strömmar över handen mot flaskmynningen. Vid provtagning från enskild vattentäkt avgör syftet med undersökningen om provet ska tas direkt ur brunnen eller ur tappkran i fastigheten. Vidare, om fastighetsprov ska tas före eller efter spolning. Prov från brunn som saknar pump bör tas med särskild flaskhållare. Flaskan kan också bindas fast vid en absolut ren käpp och nedsänkas 10-20 cm under vattenytan.

Provtagning från brunn med pump, tappkran i fastighet m.m.

Från brunn med pump uttas provet efter ca 5 min. oavbruten jämn pumpning. Tillse att vattnet inte rinner tillbaka i brunnen. Prov från nyanlagda brunnar, eller brunnar som stått oanvända en längre tid, bör uttas först efter grundlig omsättning av brunnsvattnet. Finns hydrofor bör den omsättas minst en gång före provtagningen. Tappkranens ställning får ej ändras vare sig före eller efter provtagning.

Efter provtagning.

Tillslut flaskorna noga, märk dem entydigt, helst med fastighetsbeteckning eller gatadress.

Förpackning och transport.

Kylklampar ska finnas i kylboxen vid transport, proverna ska kylas men inte frysas. Lämplig temperatur är 4-8°C. Ett mikrobiologiskt prov bör helst analyseras inom 8 timmar efter provtagningen. För vissa kemiska analyser t.ex. pH, lukt och klor i vattnet krävs också kort transporttid om rättvisande resultat ska erhållas. Om transporttiden överskrider kommenteras detta i analysrapporten.

Följesedel.

I samband med provtagningen bör också medsänd följesedel ifyllas så fullständigt som möjligt och återsändas med provet. Vattentemperaturen mätes, dock ej i flaskan för mikrobiologiskt prov, och anges med en noggrannhet av $\pm 0,5^{\circ}\text{C}$.

Det bör slutligen understrykas att undersökningsresultaten i stor utsträckning är beroende av att såväl provtagning som transport sker på rätt sätt, samt att provet i annat fall kan få kasseras.